

کشورهای توسعه یافته سالهاست دریافته اند که جهت شکوفایی خلاقیت باید به دوران کودکی افراد توجه ویژه ای نشان داد و استعداد های افراد از کودکی کشف و مورد توجه قرار گیرد. از بدو تولد تا زمانی که انسان نفس می کشد، یادگیری ادامه خواهد داشت. لیکن نقش دوران کودکی در یادگیری و رشد افراد غیر قابل انکار است، از این رو بیش از همه نیازمند توجه و برنامه ریزی است. شاید بهترین بستر جهت این مقوله، محیط های آموزشی است که کودکان در آن پرورش می یابند. کودکان هر جامعه نقش بسزایی در ترسیم آینده آن ایفاء می کنند. این کودکان هستند که در فردایی نه چندان دور پا به عرصه ی فعالیت های اجتماعی گذاشته و بعنوان شهروندان اصلی جامعه، بدست گیرنده امور خواهند بود. کودکان بخشی از ضروری ترین تجربیات و دانش خود را از محیط فیزیکی پیرامون دریافت می کنند؛ بنابراین معماری محیط های یادگیری کودکانه در فرایند یادگیری و رشد کودکان حائز اهمیت است. به نظر روان شناسان محیط، قرارگاه آموزشی باید به گونه ای طراحی شود که یادگیری در آن آسان و خوشایند باشد. نیاز روز افزون کشور ما به گسترش فضاهای آموزشی همگام با افزایش جمعیت و عدم کفایت فضاهای موجود، یکی از مشکلات اساسی جامعه است که بایستی بدان پرداخته شود. تحقیقات نشان می دهد که خلاقیت امری صرفا ذاتی نیست و قسمت عمده ای از آن اکتسابی می باشد. حال این پرسش در ذهن متبادر می شود که آیا فضای معماری و محیط آموزشی می تواند به رشد و شکوفایی خلاقیت کمک کند و این امر به چه صورت و با چه عواملی میسر می شود؟ هدف از تحقیق حاضر، دستیابی به اصول طراحی فضاهای ویژه کودکان برای کودکان ۶ تا ۹ ساله با تأکید بر بهره گیری از قابلیت های محیطی مؤثر بر ذهن و رفتار کودکان، و رویکرد ارتقاء خلاقیت آنان است. یکی از راهکارهای رشد و پرورش خلاقیت در کودکان، به کار انداختن قوه خلاقه به کمک خیال پردازی، کنجکاوی و بازی می باشد. در پایان این نتیجه بدست آمد که رنگ، فرم و انعطاف پذیری در محیط های آموزشی می تواند سهم مهمی در رشد و پرورش خلاقیت در کودکان داشته باشد.

واژگان کلیدی: خلاقیت، بازی، کودکان، محیط های آموزشی